

Poznań, dnia*29.10.*..... 2010 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

FE.VI.7221-31/09

Pan

Andrzej Pospieszyński

Starosta Gostyński

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) w związku z § 9 umowy Nr 31/09 z dnia 7 maja 2009 r. o dofinansowanie dotacją celową z budżetu państwa zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4930P Poraj-Czachorowo”, realizowanego w ramach Programu Wieloletniego pod nazwą „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”, w dniach od 21 do 29 lipca 2010 r. została przeprowadzona w trybie określonym w zarządzeniu nr 384/09 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 22 października 2009 r. *w sprawie ustalenia trybu i sposobu kontroli prowadzonej przez wojewodę, dla kontroli których tryb i sposób ich prowadzenia nie został określony w odrębnych przepisach* w Starostwie Powiatowym w Gostyniu oraz w jednostce podległej Beneficjentowi realizującej przedmiotowy projekt, tj. w Powiatowym Zarządzie Dróg w Gostyniu, zwanymi dalej odpowiednio „Starostwem” oraz „PZD”, kontrola w zakresie finansowej i rzeczowej realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4930P Poraj-Czachorowo”. Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez Pana Starostę w dniu 30 września 2010 r.

W związku z przeprowadzoną kontrolą przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

1. W zakresie stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.), zwanej dalej „uPzp”:

PZD w celu realizacji projektu pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4930P Poraj-Czachorowo” przeprowadził dwa postępowania o udzielenie zamówienia. Postępowanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4930P Poraj-Sikorzyn-Żytowiecko

odc. Poraj-Czachorowo na długości 0,742 km” przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego (oznaczenie sprawy nadane przez zamawiającego PZD.PN.3431/19/08), natomiast postępowanie pn. „Pełnienie funkcji inspektora nadzoru nad realizacją zadania inwestycyjnego pn.: Przebudowa drogi powiatowej nr 4930P Poraj-Czachorowo” przeprowadzono w trybie zapytania o cenę (oznaczenie sprawy nadane przez zamawiającego PZD.ZOC-3421/2/08).

W dniach od 26 maja do 2 lipca 2010 r. przeprowadzona została kontrola przez Najwyższą Izbę Kontroli Delegatura w Poznaniu w zakresie stanu realizacji zadań finansowych ze środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”. Z czynności kontrolnych został sporządzony i podpisany przez Dyrektora PZD w Gostyniu 2 lipca 2010 r. protokół kontroli. Do Dyrektora PZD w Gostyniu zostało skierowane przez Dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu wystąpienie pokontrolne z 9 lipca 2010 r. nr LPO- 4101-06-06/2010/1 (data wpływu do jednostki – 13 lipca 2010 r.).

Z wystąpienia pokontrolnego NIK wynika, że cyt.: „(...) Pan Dyrektor udzielając w dniu 6 października 2008 r., w trybie zapytania o cenę, zamówienie na wykonanie nadzoru inwestorskiego nad zadaniem 1, o wartości 58.718,08 zł, naruszył, w ocenie NIK, postanowienia art. 70 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zamawiający może udzielić zamówienia w tym trybie jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych. Usługa pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nie jest, zdaniem NIK, usługą powszechnie dostępną o ustalonych standardach jakościowych, a ponadto nie może być realizowana przez dowolnego wykonawcę, lecz wyłącznie przez osoby lub podmioty zatrudniające osoby posiadające wymagane uprawnienia budowlane, w zakresie pełnienia funkcji nadzoru inwestorskiego w danej specjalności. NIK nie wnosi uwag odnośnie sposobu wyboru wykonawców robót budowlanych zadań Nr 1¹ (...)”.

2. W zakresie finansowej realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego:

Beneficjent otrzymał dotację celową w wysokości 763.561,00 zł z przeznaczeniem na przebudowę drogi powiatowej (dział 600 - *Transport i łączność*, rozdział 60014 - *Drogi publiczne powiatowe*, § 6430 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu*).

¹ Zadanie Nr 1 – projekt pn. „*Przebudowa drogi powiatowej nr 4930P Poraj-Czachorowo*”

Dowody księgowe dotyczące wydatków poniesionych w ramach zadania spełniają wymogi określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.). Faktury nr: 7/04/2007 z dnia 14 kwietnia 2007 r., 4/01/2008 z dnia 28 stycznia 2008r., 00001/2008/ROB z dnia 15 stycznia 2008 r., 007/2008 z dnia 14 stycznia 2008 r. oraz 23/2008 z dnia 1 kwietnia 2008 r., nie zawierają w opisie wskazania podstawy prawnej wynikającej z uPzp, odnoszącej się do trybu udzielonego zamówienia publicznego. Ponadto ustalono, że na fakturze nr 21/06/2009 z dnia 5 czerwca 2009 r. błędnie wskazano art. 4 pkt 8 uPzp zamiast art. 72 uPzp.

W wyniku kontroli stwierdzono, że PZD nie wprowadził do stosowania wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, pomimo takiego obowiązku wskazanego w art. 132 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych* oraz wynikającego z § 10 umowy o dofinansowanie.

Dokumentem „OT” nr 4/2009 z dnia 30 czerwca 2009 r., przyjęto na stan ewidencyjny środek trwały o nazwie: „Przebudowa drogi powiatowej nr 3909P Poraj-Czachorowo dł. 0,742 mb” o wartości 2.402.593,05 zł. Na ww. dokumencie wskazano niewłaściwy nr drogi powiatowej – projekt dotyczył przebudowy drogi powiatowej nr 4930P.

Dokumentem „OT” nr 19/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r., przyjęto na stan ewidencyjny środek trwały o nazwie: „Przebudowa drogi powiatowej nr 4930P Poraj-Czachorowo” o wartości 67.187,30 zł. Przyjęta wartość środka trwałego jest zaniżona o 0,01 zł, co wynika wprost z sumowania wartości faktur nr: 92/2006 z 15.12.2006 r., 7/04/2007 z 14.04.2007 r., 18/07/2007 z 14.07.2007 r., 23/09/2007 z 21.09.2007 r. oraz rachunku nr 71/NS/N/07 z 15.06.2007 r. Na ww. dokumencie „OT” nie ujęto faktury nr 92/2006 z 15.12.2006 r. oraz błędnie wskazano nr faktury: „23/09/2009”, zamiast prawidłowego „23/09/2007”.

PZD do dnia zakończenia kontroli nie zawiadomił Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Gostyniu o zakończeniu budowy, ani nie wystąpił do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Poznaniu o uzyskanie warunkowego pozwolenia na użytkowanie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) przez środki trwale rozumie się, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwale i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku

i przeznaczone na potrzeby jednostki. W art. 54 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.) ustawodawca wskazał natomiast, że do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane pozwolenie na budowę, można przystąpić, z zastrzeżeniem art. 55 i 57, po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 21 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji. W art. 55 pkt 3 ustawy *Prawo budowlane* ustawodawca wskazał, że przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

Konsekwencją nieodpowiedniego momentu – zbyt wczesnego, przyjęcia środka trwałego na stan ewidencyjny jest rozpoczęcie naliczenia umorzenia środka trwałego od miesiąca następnego po miesiącu, w którym zaewidencjonowano środek trwały, a dalej dokonanie odpisów amortyzujących na koniec roku w nieprawidłowej wysokości.

W dniu 27 lipca 2010 r. dokonano korekty naliczonego umorzenia środka trwałego.

W wyniku kontroli stwierdzono, że rozliczenia powykonawcze załączone do protokołów odbioru, stanowiące podstawę do wystawienia faktur i rozliczenia robót nie odzwierciedlają faktycznie wykonanych prac. Pomimo to PZD dokonywał płatności za poszczególne faktury. Rozliczenia powykonawcze dla faktur nr: 101/2009 z dnia 5 maja 2009 r., 160/2009 z dnia 5 czerwca 2009 r. nie zostały zatwierdzone przez inspektora nadzoru. Ponadto dla dwóch faktur wystawionych przez wykonawcę robót w roku 2008, tj. faktury nr 371/2008 z dnia 3 grudnia 2008 r. i faktury nr 401/2008 z dnia 22 grudnia 2008 r. nie sporządzono rozliczeń powykonawczych. Zgodnie z § 4 ust. 1 umowy na pełnienie nadzoru inwestorskiego z dnia 6 października 2008 r. do obowiązków inspektora nadzoru należy pełen zakres czynności określonych w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*, w tym m.in. potwierdzenie faktycznie wykonanego zakresu robót jest podstawą do fakturowania częściowego zgodnie z postanowieniami umowy pomiędzy wykonawcą robót a zamawiającym. Wskazane fakty potwierdzają, że Zamawiający w niewystarczającym zakresie egzekwował realizację zobowiązań przez inspektora nadzoru, co doprowadziło do nierzetelnego rozliczenia dotacji z budżetu państwa przyznanej na realizację zadania.

Jak wynika z umowy o dofinansowanie, Beneficjent w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycyjnego w 2009 r. zaplanował wykonanie robót budowlanych w zakresie odwodnienia korpusu drogowego w kwocie 124,9 tys. zł. Zgodnie z rozliczeniem powykonawczym, stanowiącym załącznik do faktury nr 101/2009 wartość robót dotyczących odwodnienia wyniosła 125.018,98 zł. Na podstawie zapisów w dzienniku budowy (nr 6/III/08, wydanym 06.10.2008 r.) oraz wyjaśnień złożonych przez Dyrektora PZD (29.07.2010 r.) ustalono, że w roku 2009 wartość faktycznie zrealizowanych ww. robót wyniosła 75.314,60 zł, natomiast w 2008 r. wykonano roboty na kwotę 49.704,38 zł. Zgodnie z umową o dofinansowanie dotacja z celowa z budżetu państwa została udzielona na dofinansowanie kosztów prac określonych we wniosku o dofinansowanie, wykonanych w 2009 r. W związku z powyższym, kwota 49.704,38 zł nie kwalifikowała się do dofinansowania.

Analiza zapisów w dzienniku budowy nr 144/08 (z dnia 11.09.2008 r. wydany przez Wydział Infrastruktury Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu) oraz wyjaśnień złożonych przez Dyrektora PZD (z dnia 29.07.2010 r.) i Starostę Gostyńskiego (z 13.09.2010 r., sygn. WZI.KS.0712/114/10) wykazała ponadto, że w 2009 r. wykonano prace związane z budową oświetlenia ronda na kwotę 49.621,98 zł. W harmonogramie rzeczowo – finansowym realizacji zadania (pkt. 2.2 wniosku o dofinansowanie) roboty te zostały wykazane jako wykonane w 2008 r., a zatem nieobjęte dotacją z budżetu państwa. Ich realizacja w 2009 r. nie znajduje odzwierciedlenia w dokumentach przedstawionych w celu wypłaty i rozliczenia dotacji celowej. W takim stanie rzeczy, prace związane z oświetleniem ronda nie mogą być przedmiotem dofinansowania w ramach Programu. Należy także zwrócić uwagę, że Beneficjent nie poinformował Wojewody o zmianach w harmonogramie realizacji zadania, co stanowi naruszenie § 11 umowy o dofinansowanie.

Ponadto stwierdzono, że kwota 1.418,25 zł brutto dotycząca wykonania nawierzchni ścieralnej (poz. 70 i 71 kosztorysu ofertowego kanalizacji deszczowej) została ujęta dwukrotnie, tj. w rozliczeniu budowy drogi oraz w rozliczeniu budowy kanalizacji deszczowej.

W związku z powyższym łączna kwota wydatków niekwalifikowanych wyniosła 51.122,63 zł (jako suma kwot: 49.704,38 zł z tytułu prac związanych z odwodnieniem oraz 1.418,25 zł dot. robót wykonania nawierzchni ścieralnej). Z uwagi na fakt, że wydatki te dofinansowane były dotacją z budżetu państwa w 50%, kwota dotacji pobranej w nadmiernej wysokości wynosi 25.561,31 zł.

3. W zakresie realizacji rzeczowej:

Przedmiotowe zadanie było realizowane na podstawie: decyzji Nr 957/07 (Nr ABG.AB.-7350/802/07) zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę z dnia 5 listopada 2007 r., decyzji Nr 461/08 (Nr ABG.AB.-7351-444/08) zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę z dnia 4 lipca 2008 r., decyzji Nr 152/08 (Nr WI.V-6.7111-145/08) zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę z dnia 30 lipca 2008 r.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że Beneficjent nie powiadomił zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy *Prawo budowlane* o rozpoczęciu robót budowlanych związanych z ułożeniem linii zasilającej oświetlenie (projekt pn. „Budowa oświetlenia ronda w Gostyniu oraz części ulicy Wrocławskiej”) oraz przystąpił do użytkowania obiektu bez wymaganego zgodnie z art. 54 ustawy *Prawo budowlane* zawiadomienia o zakończeniu budowy.

Ponadto Beneficjent odebrał przedmiot umowy bez wymaganej inwentaryzacji powykonawczej. Inwentaryzacja geodezyjna została wykonana według stanu na dzień 12 listopada 2009 r. i przyjęta do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji, Geodezji i Kartografii w Gostyniu w dniu 23 listopada 2009 r., a więc 146 dni po terminie ukończenia robót wskazanym w umowie nr 19/PN/08 z dnia 1 października 2008 r. Z ustaleń kontroli wynika, że opóźnienie wystąpiło z winy wykonawcy. Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt. 1 ww. umowy, za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy Zamawiający winien naliczyć Wykonawcy kary umowne w wysokości określonej w ww. umowie.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, wnoszę o:

1. Prowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.).
2. Przyjmowanie środka trwałego na stan ewidencyjny zgodnie z ustawą *o rachunkowości*.
3. Dokonanie zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 25.561,31 zł wraz z odsetkami obliczonymi zgodnie z art. 145 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.). Zwrotu należy dokonać na rachunek Wydziału Finansów i Budżetu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu nr 17 1010 1469 0005 8922 3100 0000.

4. Podjęcie działań mających na celu wyegzekwowanie od wykonawcy kary umownej z tytułu nieterminowego wykonania inwentaryzacji powykonawczej, będącej elementem przedmiotu umowy.
5. Prowadzenie, w odniesieniu do zadań realizowanych z udziałem dotacji celowych z budżetu państwa, wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).
6. Ścisłe przestrzeganie zapisów umów o udzielenie dotacji z budżetu państwa, a w przypadku NPPDL zgłaszanie do Wojewody Wielkopolskiego wszelkich zmian dotyczących realizowanych zadań nie później niż przed planowanym finansowym zakończeniem inwestycji.
7. Zawiadomienie właściwego organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy.
8. Bezwzględne przestrzeganie przepisów ustawy *Prawo budowlane*, w tym w szczególności egzekwowanie wypełniania obowiązków przez inspektorów nadzoru inwestorskiego oraz zawiadamiania właściwego organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie **30 dni** od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Piotr Florek